

ARGUMENT

„Oraș al celor șapte coline”, „dulce târg”, „Florență a Orientului”, Iașul a sedus dintotdeauna prin farmecul irezistibil al locurilor, prin aerul aparte și nimbul de eternitate pe care îl degajă clădirile, străzile, oamenii. L-au cântat, în versurile lor, poeți inspirați, l-au desenat prozaic scriitori de geniu, l-au onorat universitari și dascăli de prestigiu, l-au frecventat oameni însemnați și oameni simpli, l-au slăvit în rugi mitropoliți și patriarhi.

Cu toții au înțeles că orașul acesta, în care istoria respiră în fiecare clipă a prezentului și în care memoria a învins de fiecare dată uitarea, nu reprezintă un simplu exemplu de „dezvoltare urbană”. Au înțeles că este un oraș care clădește în spirit și materie, că are un stil al lui și numai al lui, că în fiecare statuie și în fiecare monument, în fiecare biserică și în fiecare fărâmă de nisip, pulsează viață și viitor.

„Expresie esențială a întregii Moldove”, cum îl numea academicianul Constantin Ciopraga, oraș al marilor destine și al lucrurilor care durează, Iașul s-a impus ca o carte de vizită, ca un act de identitate pentru tot ce definește neamul românesc: personalitate și caracter, spiritualitate și bun simț, calitate și adevăr.

Iașul este viu, Iașul respiră, Iașul trăiește, Iașul are șarm, Iașul este vesel, Iașul este trist, Iașul este o poveste fără sfârșit, Iașul este limită, Iașul este început, Iașul este patriarhal, Iașul este cosmopolit, Iașul este arhaic, Iașul este modern, Iașul este...

Și, poate cel mai important, Iașul suntem noi, ieșenii, această mare și privilegiată familie, de care depinde, în cele din urmă, biografia viitoare a acestui inegalabil tărâm.

Să continuăm împreună istoria unui oraș!

Să facem din Iași, împreună, un oraș de nota 10!

CAPITOLUL I

PARTENERIATUL DEPUTAT – CETĂȚEAN

"Politica înseamnă bunul simț aplicat la lucrurile mari"

(Napoleon I, ap. E. Cazes)

Noul sistem de vot, uninominal, impune o relație mai apropiată și directă între parlamentar și cetățean. Activitatea deputatului trebuie să devină **un model de bună practică în relația dintre aleși și alegători**, pe principiul comunicării reciproce permanente și directe. Pentru aceasta, propunem un **Parteneriat deputat-cetățean**.

I. Situația actuală – diagnoză

Parlamentul are, în prezent, o imagine destul de nefavorabilă în rândul alegătorilor, în parte meritată, în parte nu. Un motiv al imaginii defavorabile ține de faptul că foarte mulți dintre parlamentari nu întrețin o relație directă, apropiată, cu alegătorii. Conform unor analize, 80% dintre aleși nu acordă atenție suficientă activității în plan local. 60% dintre birourile parlamentare sunt slab organizate, iar activitatea lor nu este transparentă și predictibilă. Cetățenii nu cunosc atribuțiile parlamentarilor, nu știu ce are de făcut fiecare ales din circumscripția lui.

Cetățenii ar dori să se simtă reprezentați cu adevărat, să aibă la cine apela atunci când au o problemă serioasă, să fie consultați și implicați în procesul de luare a deciziilor. Or, deocamdată, doar 8% dintre români se consideră reprezentați de parlamentarii din circumscripția lor.

În prezent, doar 50% dintre parlamentari sunt activi în Legislativ – având inițiative legislative, intervenții în plen, activitate în comisii, amendamente depuse etc. Parlamentarii din cealaltă jumătate se limitează la a vota cum le cere partidul și la a-și ridica salariul. Această a doua jumătate a contribuit decisiv la deteriorarea imaginii Parlamentului în ochii alegătorilor.

Studiile mai arată că aleșii din Moldova sunt mai puțin activi decât cei din Muntenia sau Ardeal, mai puține demersuri pe lângă autoritățile centrale în favoarea circumscripției lor ș.a.m.d, aspect care contribuie și el la menținerea decalajului de dezvoltare dintre Moldova și restul țării.

Relațiile dintre parlamentari și autoritățile locale depind de apartenența la un partid sau altul, de situația politică de la un moment dat, de diferite prietenii sau complicități, fiind, prin urmare, slab instituționalizate și prea puțin transparente. Acest fapt stimulează politizarea administrației locale, lasă loc la abuzuri și chiar la corupție.

II. Soluții & Propuneri

Pentru a ameliora această stare de lucruri, **este nevoie de o mai bună comunicare cu alegătorii, de mai multă deschidere față de ei, de cooptarea lor în procesul decizional și, mai ales, de implicarea aleșilor în rezolvarea problemelor concrete ale cetățenilor.**

Soluția avută în vedere este **Parteneriatul deputat-cetățean.**

Acesta se va baza pe principiile transparenței, pe ideea unei comunicări continue și reale între ales și alegători, pe profesionalism și responsabilitate. Astfel, parlamentarul și biroul său parlamentar din teritoriu trebuie să se supună rigorilor cărora le sunt supuse toate instituțiile publice. Alesul este obligat să acționeze la vedere și să dea seamă pentru ceea ce face, pentru că utilizează bani publici.

Ca urmare, vizăm câteva măsuri care să-i ajute pe alegători să apeleze cu încredere la reprezentantul lor în Parlament.

Problemele cetățenilor vor fi întâmpinate atât reactiv, cât și proactiv. Cetățenii care vor veni cu sesizări și doleanțe vor fi asistați, în cadrul biroului parlamentar, de un aparat profesionist, capabil să rezolve probleme sociale, juridice, administrative etc. Lista serviciilor oferite de biroul parlamentar va fi făcută publică.

Va fi implementat un sistem de monitorizare a modului în care sesizările cetățenești sunt rezolvate.

Programul săptămânal al deputatului va fi, de asemenea, afișat.

La sfârșitul fiecărui an parlamentar va fi publicat un raport de activitate propriu. Cetățenii vor mai fi informați prin intermediul presei, al Internetului sau al materialelor de informare proprii, prin scrisori și întâlniri directe.

Candidatul liberal va constitui un **Consiliu Consultativ al Cetățenilor din Colegiul 8** pentru a da o formă organizată consultărilor cu cetățenii din circumscripția sa. Acesta se va baza pe voluntariat și implicare civică, urmând a fi înnoit anual. Va exista o consultanță permanentă cu locuitorii colegiului, iar înaintea votului din Parlament pentru proiecte importante de lege, deputatul **va cere mandat de la alegători asupra modului în care își va exercita votul.** Activitatea parlamentară va fi subordonată principiului **“Întâi cetățenii, partidul după!”**.

La acest capitol, vor fi promovate **două inițiative legislative importante:**

➤ **un proiect de lege care să instituționalizeze relațiile dintre parlamentari și autoritățile locale.** În prezent, parlamentarii intervin pe lângă administrația locală printr-un lobby mai mult sau mai puțin transparent. Noul sistem de vot acordă parlamentarului responsabilități

sporite față de circumscripția în care candidează. Acesta ar trebui să știe, prin lege, care îi sunt posibilitățile de intervenție pe cale instituțională pentru a rezolva problemele din zona sa. Prin intermediul instrumentului legislativ propus, parlamentarii vor avea pârghii de intervenție pe lângă autoritățile locale pentru a rezolva problemele cu care se confruntă circumscripția.

➤ **criterii de performanță în salarizarea parlamentarilor.** Nu este normal ca un parlamentar inactiv să fie plătit la fel de bine ca unul activ. Legislativul este una din puținele instituții publice care nu au introdus criterii de performanță. Activitatea fiecărui parlamentar va fi evaluată în funcție de o serie de criterii precum numărul inițiativelor legislative admise, al amendamentelor, al intervențiilor în plan, munca în comisiile de specialitate etc. De asemenea, sumele forfetare pentru birourile parlamentare vor fi ierarhizate în funcție de gradul de activitate al acestora.

CAPITOLUL II

EDUCAȚIE

„Un copil nu este un vas pe care să-l umpli, ci o făclie pe care s-o aprinzi astfel încât, mai târziu să lumineze cu o lumină proprie.”

(Plutarh)

Viziunea asupra sistemului de învățământ valorifică tradițiile școlii românești, dar presupune mai ales o deschidere spre modelele europene viabile, asigurând compatibilitatea sistemelor și recunoașterea calificărilor și competențelor dobândite de absolvenți.

Ideea centrală este configurarea unei abordări a sistemului de învățământ în mod coerent, flexibil, cu rute de trecere de la o filieră la alta, în funcție de evoluția, aspirațiile și aptitudinile tinerilor, cu oportunități de învățare și realizare personală continuă.

Accentele se deplasează spre dimensiunea **aplicativă, creativă, practică** a cunoștințelor dobândite, spre **asigurarea calității și eficienței actului educațional**.

Strategia propusă consideră esențială valorizarea resurselor umane, a competenței cadrelor didactice și a disponibilităților intelectuale și afective ale elevilor. În aceeași măsură, este semnificativă **comunicarea** la nivel local, prin implicarea constantă a comunității în rezolvarea eficientă a problemelor școlii.

Educația este un proces complex la care participă **familia, școala, comunitatea**. Școala aparține comunității care trebuie să-și asume toate responsabilitățile pentru ca aceasta să funcționeze în condiții optime.

I. Situația actuală – diagnoză

În prezent, există numeroase disfuncții la nivelul sistemului educațional.

La nivelul infrastructurii, se constată că numeroase lucrări sunt nefinalizate. Se remarcă insuficiența bazei materiale pentru formarea elevilor (grădinițe, săli și terenuri de sport, biblioteci, săli de informatică, ateliere pentru formarea profesională etc.), lipsa sistemelor de alimentare cu apă și de canalizare în mediul rural.

În privința resurselor umane, învățământul se confruntă cu scăderea atractivității profesiei didactice pentru absolvenți și cu necorelarea formării inițiale și continue a cadrelor didactice la cerințele profesiei. Imposibilitatea creșterii numărului de posturi pentru personalul didactic, nedidactic și didactic auxiliar este strâns legată de întreruperea aplicării strategiei de

descentralizare. Se întâmpină dificultăți majore în implicarea reală a familiei și a comunității locale în rezolvarea problemelor legate de procesul educațional și în prevenirea și diminuarea abandonului școlar.

În privința *curriculum*-ului, o problemă majoră este orarul/programul încărcat al elevilor. Se mențin rigiditatea și tendința de uniformizare ale programelor școlare în special la nivel liceal, suprasolicitarea copiilor și menținerea accentului informativ în detrimentul caracterului formativ al educației.

Se constată existența unor modele negative și a unor modele de succes facil agreate de tineri, modele care au un impact major asupra educației. Acest fapt este accentuat de lipsa unor alternative pozitive de petrecere a timpului liber, de lipsa educației în spiritul valorilor și de lipsa implicării familiei.

Cadrul legislativ din domeniul educației se caracterizează prin inconstanță și incoerența politicilor educaționale. Această incoerență se concretizează în modalități diferite de finanțare, neaplicarea finanțării per elev, regulamente și metodologii contradictorii, întârzierea descentralizării, nestructurarea și lipsa delimitării rolurilor factorilor implicați în educație.

II. Soluții & Propuneri

1. Infrastructura

Realizarea unui proiect care să vizeze colaborarea cu autoritățile locale și cu toți factorii implicați în educație pentru:

- asigurarea fondurilor necesare pentru modernizarea condițiilor de educație din mediul rural : canalizare, grupuri sanitare, alimentare cu apă;
- amenajarea/ construirea unor spații pentru grădinițe (în mediul rural și urban);
- finalizarea campusurilor școlare;
- **demararea unui proiect amplu, național, pentru construirea unor săli de gimnastică/ sport, amenajarea unor terenuri de sport, practic inexistente în mediul rural;**
- **modernizarea bazei materiale a unităților școlare**, atât a SAM-urilor din mediul rural, cât și a Grupurilor Școlare (atelieri, laboratoare, biblioteci) prin programe naționale și prin accesarea fondurilor structurale, în concordanță cu cerințele specifice profesiilor pentru care se pregătesc elevii.

2. Resursele umane

Resursele umane reprezintă condiția esențială pentru realizarea unei educații de calitate. De aceea pentru **cadrele didactice** se impun următoarele:

Pentru cadre didactice:

- **formarea inițială a cadrelor didactice** conform Procesului Bologna trebuie să accentueze latura practică a pregătirii (practică pedagogică eficientă și efectivă în școli), valorificând expertiza și experiența profesorilor mentori din învățământul preuniversitar;
- **motivarea, atragerea tinerilor către profesia didactică** prin asigurarea unor facilități: creșterea primei de instalare, asigurarea unor condiții de trai decente pentru cadrele didactice din mediul rural – în campusurile școlare, școlile nou construite cu spații destinate cadrelor didactice;
- **descentralizarea** treptată a procesului de selecție și de mobilitate a personalului din învățământ prin transferarea responsabilității către școală: ocuparea posturilor, mobilitatea dascălilor (transfer, detașare, restrângere de activitate), pe măsura formării unor manageri competenți, informați, profesionalizați.

Pentru elevi ne propunem:

- **asigurarea șanselor de acces și succes în educație** prin: integrarea în sistemul educațional a tuturor copiilor și asigurarea condițiilor materiale și educaționale pentru toate nivelele de învățământ, **dezvoltarea școlilor din mediul rural la nivel de centre educaționale și de cultură**, creșterea numărului de campusuri școlare pe zone ocupaționale în cadrul fiecărui județ (gruparea mai multor comune apropiate), **dezvoltarea sistemului de burse**, redimensionarea Programului Euro 200 la Euro 300, dezvoltarea **bibliotecilor școlare și a centrelor de informare și documentare (CDI)**;
- **redimensionarea examenelor naționale** pe baza unor programe esențializate, evidențierea caracterului practic al cunoștințelor, întărirea rigorii examinării;
- **creșterea numărului de cursuri opționale, individualizate și variate;**
- **reducerea orarului zilnic și săptămânal** în concordanță cu modelele viabile din Uniunea Europeană.

3. Curriculum

Conținuturile predate în școală, programele și manualele, sistemul de evaluare reprezintă priorități ale reformării învățământului. De aceea, sunt considerate necesare:

- Revizuirea **planurilor-cadru** și a **programelor școlare** în concordanță cu noua structură a sistemului de învățământ în vederea valorificării cunoștințelor acumulate în viața cotidiană:
  - orientarea conținuturilor programelor școlare către caracterul practic – aplicativ al învățării;
  - descongestionarea reală și corelarea programelor și a conținuturilor din perspectivă interdisciplinară și transdisciplinară;
- **Un sistem de evaluare** eficient și stimulativ: de la cantitatea la calitatea cunoștințelor, de la transmiterea de informație la formarea și dezvoltarea de atitudini și comportamente, de la generalități și teoretizări la particularizări și exemple :
  - integrarea efectivă a evaluării în procesul de predare – învățare;
  - redirijarea interesului până acum îndreptat cu prea multă obstinație către măsurarea cantității de informație deținută de elevi spre aprecierea capacităților de învățare;
  - reformarea examenelor, prin reducerea numărului și a presiunii psihologice a acestora;
  - **dezvoltarea curriculum-ului** în acord cu cerințele de pe piața muncii (ce știi și ce știi să faci); relevanța calificărilor propuse prin planul de școlarizare față de solicitările comunității.

4. Finanțarea sistemului de învățământ

- **elaborarea unei legi a salarizării personalului din sectorul bugetar**, cu asigurarea unei echilibrări a salariilor, astfel încât să se asigure un salariu motivant pentru personalul din învățământ; reducerea distanței dintre salariile cele mai mici și salariile cele mai mari; reglementarea sporurilor.
- datorită gradului diferit de dezvoltare a unităților administrativ-teritoriale se impune continuarea programelor naționale în vederea asigurării parțiale a finanțării pentru cheltuielile materiale, dotări, de capital, de la bugetul de stat prin inspectoratele școlare și unitățile de învățământ;

- extinderea și aplicarea **finanțării per elev** la nivel național după finalizarea pilotării și realizarea corecțiilor necesare;
- crearea cadrului legislativ pentru administrarea cu un grad mai mare de autonomie a patrimoniului unităților de învățământ de către consiliile de administrație ale acestora;
- continuarea investițiilor, dotărilor și reabilitărilor în zonele deficitare; realizarea de **campusuri, săli și terenuri de sport**;
- **asigurarea unui sistem de granturi** pentru dezvoltare școlară, proiecte educaționale inovatoare, facilități acordate elevilor și personalului din învățământ;
- abilitarea personalului din școli în vederea accesării fondurilor structurale și a realizării de proiecte concrete.

5. *Activități educative*

- Accentuarea **caracterului formativ** al educației (formarea și dezvoltarea de aptitudini, deprinderi și abilități);
- Dezvoltarea unor **programe educative pentru recreere/loisir** (școli de vară, excursii, tabere, școala de week-end) completate de prevederi privind susținerea lor financiară;
- Dezvoltarea **la nivel național a sistemului „school after school”**, pentru supravegherea și pregătirea suplimentară a elevilor din ciclul primar și gimnazial cu personal de specialitate, **inclusiv pentru copiii din medii defavorizate social**, prin prevederi legislative corespunzătoare și cofinanțare stat-privat;
- Elaborarea unor programe și parteneriate cu alte instituții guvernamentale și non-guvernamentale vizând: educația pentru cultură, civică, ecologică, pentru sănătate (componenta nutrițională), pentru drepturile copilului, împotriva violenței, a consumului de tutun, de droguri, a traficului de ființe umane;
- **Promovarea și valorificarea diversității culturale în educație**: susținerea programelor educaționale care promovează valorile culturale naționale și interculturale, educarea copiilor în vederea acceptării diferențelor.

6. *Dezvoltarea relației școală – comunitate*

- **Implicarea părinților și a comunității locale** în viața școlii prin inițierea programelor naționale “Școala părinților” pentru întărirea relației școală-familie și “Ziua porților deschise” în vederea apropierii școlii de comunitatea locală;

- **Mediatizarea realizărilor școlii** prin prezentarea unui raport sintetic, avizat de ISJ, în presa locală.

III.1. Proiecte majore de relansare a învățământului preuniversitar

- 1. Calitatea în educație** (prin crearea de centre educaționale în mediul rural, crearea de campusuri pe zone ocupaționale, asigurarea transportului elevilor spre și de la școală);
- 2. Educația timpurie** - includerea în învățământul preșcolar a copiilor începând cu vârsta de 2 ani; construcția de noi grădinițe; pregătirea metodică și pedagogică a educatoarelor, „Școala părinților” – repere pedagogice elementare necesare părinților pentru educația copiilor;
- 3. Proiectul EURO 300** – fiecare copil să beneficieze de un calculator acasă (actualizarea subvenției);
- 4. Burse pentru elevii noștri** – dezvoltarea sistemului de burse pentru elevi, motivarea performanței elevilor prin acordare de stimulente consistente (crearea unei linii bugetare la nivel județean);
- 5. „Sănătate prin mișcare”** – construirea de săli de sport, amenajarea terenurilor de sport, derularea unor programe educaționale specifice;
- 6. Formarea profesională prin învățământul tehnic** – revigorarea grupurilor școlare, dotarea și modernizarea atelierelor, refacerea internatelor, susținerea elevilor prin burse pentru a urma ruta deschisă de învățământul tehnic;
- 7. Dezvoltarea personală și profesională a cadrelor didactice** – dezvoltarea agențiilor județene și regionale pentru formarea adulților, profesionalizarea evaluatorilor, a managerilor educaționali;
- 8. Instituționalizarea centrelor de excelență** (unități cu personalitate juridică, cu buget propriu, cu personal minim și colaboratori prin plata cu ora), **realizarea unor centre de educație interculturală și incluzivă** (în zonele multiculturale și cele de frontieră);
- 9. Creșterea rolului psihologului școlar** prin înființarea posturilor de psihopedagog în toate școlile și reducerea numărului de copii per post, în concordanță cu prevederile UE;
- 10. Managementul de proiect, condiție a modernizării demersului educațional** (sporirea competențelor managerilor, cadrelor didactice, în realizarea de proiecte viabile, credibile, cu finanțare europeană pe teme relevante pentru educația tinerilor).

III.2. Proiecte majore pentru Colegiul 8

1. Proiectul „PRICHINDEL” – grădinițe pentru vârsta preșcolară:

- Extindere GPP 8 (str. Lascăr Catargi)
- Extindere GPN 16 (Grădina Copou)
- Extindere GPP 14 (Păcurari)
- Finalizarea lucrărilor la GPP 5 (Teatru Național)
- Extindere GPP 9 (Poliție)
- Grădiniță nouă – zona intrare Iași Păcurari
- Local nou GPP 10 (clădire revendicată)

2. Proiectul „ADOLESCENT CLUB” – Centru de loisir pentru adolescenți cu diverse modalități / alternative de petrecere a timpului liber pentru elevii de liceu din Zona Copou, Centru, Canta și Păcurari – educație teatrală, cinematografică, plastică, sport etc;

3. Extinderea programului de „school after school” și pentru zona Sărăriei, Canta, Păcurari, prin crearea unor centre speciale cu ambient adecvat;

4. Centrul „OMNIA” - Centru de cercetare și inovare pentru cadrele didactice – implicarea cadrelor didactice în realizarea de studii / analize privind diferite aspecte ale procesului educațional – metode, aspecte ale curriculumului, auxiliare didactice etc; inițiere de proiecte în colaborare cu universitățile locale etc. (locație posibilă Școala Normală „Vasile Lupu” Iași).

IV. Propuneri și modificări legislative

- **Reformarea sistemului** în acord cu tendințele din educația modernă occidentală și asigurarea unei stabilități dincolo de schimbările politice;
- **Definitivarea legilor educației (elaborarea unui pachet legislativ complex);**
- **Reevaluarea și actualizarea Legii nr. 272 din 21/06/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului** în funcție de modificările din societatea românească;

- **Descentralizarea deciziilor** privind normarea și angajarea întregului personal al unității, inclusiv a personalului didactic de către unitatea de învățământ;
- **Reevaluarea și corelarea legislației** în ceea ce privește descentralizarea în domeniul educației;
- **Posibilitatea înființării de posturi didactice auxiliare și nedidactice** în condițiile asigurării finanțării acestora de către comunitatea locală / județeană;
- **Clarificarea și statuarea rolurilor** actorilor implicați în organizarea și derularea procesului educațional - autorități locale, inspectorate, unități de învățământ etc.
- **Completarea cadrului legislativ cu prevederi ce susțin respectarea dreptului la educație al copiilor**, cu precizarea clară a obligațiilor, responsabilităților și sancțiunilor aplicabile inclusiv familiilor, pentru a reduce abandonul și neșcolarizarea.

CAPITOLUL III

CULTURĂ

*„Prima dintre plăceri; singura care suportă excesul și pe care
negrele remușcări nu o însoțesc niciodată.”*

(Friedrich Der Grosse)

I. Situația actuală - diagnoză

Condensată în centru (vatra veche a orașului), cultura ieșeană este departe de a avea o adresabilitate generală. În condițiile în care nu se poate vorbi și despre o cultură dispusă pe centre de cartier, constatăm un profund dezechilibru Centru – Periferie și, implicit o **discriminare culturală** inacceptabilă pentru un oraș cu potențialul cultural al Iașului.

Există, la ora actuală, un anumit **blocaj în trecut**, generat de câteva motive distincte printre care: neîncurajarea unor proiecte de tip novator, birocratizarea excesivă a relației instituție – ordonator de credit, utilizarea organismelor culturale ca paravane politice, lipsa unor strategii de atragere a investiției private în mediul cultural, limitele dialogului între autorități – instituții culturale – societate civilă.

Eșecul sistematic al încercărilor de a ieși în plan național cu evenimente de impact (exemplu: lipsa de impact a proiectului „Iași 600” conceput ca un așa-numit *summum* a ceea ce are mai bun cultura ieșeană) este un semn al **inexistenței unor strategii de promovare a Iașului cultural** și al lipsei unor politici culturale viabile.

II. Soluții & Propuneri

1. **Încurajarea finanțărilor alternative** pentru cultură (donații, subvenții de la diferite fundații, sponsorizări comerciale), prin facilități create celor care acordă asemenea finanțări alternative.

2. **Diminuarea birocrăției** din sectorul cultural și asigurarea unei relații depolitizate între instituțiile bugetare și ordonatorii de credite.

3. Asigurarea, prin permanentă evaluare și monitorizare, a unui **mediu liber de exprimare** pentru cei implicați în procesul de creație.

4. **Asigurarea unui dialog constant** între societatea civilă – autorități locale – inițiatori de evenimente culturale.

5. Conceperea unui **sistem consultativ/evaluativ** care să asigure un nivel înalt al produsului cultural, un organism alcătuit din reprezentanți ai societății civile, evaluatori profesioniști pentru proiectele propuse etc.

6. **Reconsiderarea culturii** prin scoaterea problemelor culturale de pe „clasicul” loc ultim al ordinii de zi, atât în ședințele locale, cât și în cele parlamentare.

III. Realizarea unor proiecte și programe prioritare

1. Inițierea unui **Festival al Festivalurilor Românești**, care să aducă la Iași laureații celor mai importante festivaluri culturale din țară, fie ele teatrale, literare, de film etc.

Avantaje:

- Iașul ar găzdui un „rezumat” al superlativelor culturale din întreaga țară;
- noutatea absolută a proiectului i-ar crea orașului o vizibilitate națională și, implicit, ar constitui un vector de imagine al Iașului;
- organizat vara, când cultura ieșeană obișnuiește să „plece în concediu”, Festivalul Festivalurilor Românești ar constitui și un excelent prilej de turism cultural pentru românii, dar și pentru străinii care doresc să vadă „pe viu” ce are mai bun cultura română;
- finanțarea unui asemenea proiect s-ar face într-un regim public-privat: pe de o parte, fiecare instituție culturală ieșeană ar găzdui evenimentele de profil ale Festivalului; pe de altă parte, anvergura proiectului ar tenta investitorii din mediul de afaceri ieșean (comerț, turism, servicii etc).

2. **Promovarea industriilor creative ieșene**, prin „industrii creative” înțelegând inițiativele private de creație științifică și culturală, de mare succes. Exemple de industrii creative ieșene sau așa-numitele „povești de succes”: Editura Polirom, Asociația Culturală Vector, Galeria de Artă „Dana”, „Opinia studentescă” etc.

Promovarea industriilor creative ieșene are un dublu scop:

- atragerea atenției investitorilor asupra Iașului;
- ilustrarea ca exemplu pentru demararea/dezvoltarea altor posibile
- industrii creative ieșene și, implicit, pentru crearea a noi locuri de muncă.

3. Demersuri pentru înființarea la Iași a unui **Muzeu în aer liber**, cu profil etnografic, de rang regional, care să pună în valoare specificul etnografic al Moldovei. Specialiștii de la Complexul Muzeal Național „Moldova” au identificat deja locuințe reprezentative pentru zonele din Moldova și alte elemente ce țin de tehnica țărănească, predispuse însă dispariției.

4. Înființarea unor **centre culturale de cartier** care să diminueze profunda ruptură culturală pe axa Centru – Periferi și care să sublinieze politica modernă de descentralizare culturală.

Avantaje:

- posibilitatea implicării active, iar nu contemplative, a comunității în cultură;
- mobilitate a artiștilor (scriitori, actori, artiști plastici, muzicologi etc.) și a creațiilor lor;
- centrele ar fi finanțate de investitorii privați din respectivele cartiere și ar avea un dublu rol: educativ și recreativ;
- creșterea nivelului cultural al cartierelor și strategia culturală a incluziunii sociale ar implica, în timp, o viziune diferită asupra vieții, modelând comportamente, atitudini civice etc.

5. În continuarea aceleiași idei, o activizare a Uniunilor de creație din Iași, prin inițierea unor proiecte cu școlile din cartiere; astfel, săptămânal, vor fi programate întâlniri ale scriitorilor/ artiștilor plastici/ actorilor/ muzicologilor ieșeni cu elevii, într-o formulă quasi-absentă până acum: „**cultura în școli**”. Exemplu: un scriitor care locuiește în Păcurari va merge periodic la una din școlile din Păcurari; în felul acesta cultura devine vie și contribuie activ la procesul educativ, iar artistul coboară din „turnul de fildeș” în cetate.

6. **Inițierea unor burse culturale** acordate pentru punerea în practică a unor idei considerate viabile.

7. Înființarea unei **Instituții a Premiului la Iași**, care, anual, să răsplătească, obiectiv și consistent, meritele din diferitele domenii ale societății ieșene, pe baza unor criterii și evaluări profesionale.

8. Demersuri pentru înființarea la Iași a unui **Muzeu al minorităților**, care să amintească de trecutul multiethnic al orașului, să favorizeze dialogul interetnic și să evidențieze specificul cultural al minorităților din Iași.

9. Trecerea **Cimitirului Evreiesc** din Păcurari pe lista monumentelor de patrimoniu și obținerea de fonduri pentru refacerea lui.

10. **Amenajarea spațiului de la Baia Turcească** în așa fel încât locația să intre în circuitul cultural al Iașului. Un exemplu de utilizare a Băii Turcești: amenajarea aici a unor Galerii de Artă Contemporană, cu expoziții permanente sau periodice.

11. Dezvoltarea **turismului cultural ieșean** prin implementarea unor metode viabile de promovare a patrimoniului cultural (fie el concret/arhitectural sau spiritual):

- campanii de publicitate culturală, cu adresabilitate națională;
- profesionalizarea operatorilor din turismul cultural;

- cultivarea specificului zonal și promovarea acestui specific (Muzeul etnografic în aer liber, Muzeul Minorităților etc.);
- implicarea oamenilor de afaceri prin punerea turismului cultural în serviciul dezvoltării economice zonale;
- inițierea unor programe și proiecte (Festivalul Festivalurilor Românești, Muzeul minorităților, transformarea în monument a Cimitirului Evreiesc din Păcurari etc.) care să constituie noi motivații pentru vizitarea Iașului;
- implementarea unui sistem de afișaj stradal și indicatoare culturale care să înlesnească accesul la cultura ieșeană și care să nu afecteze estetica orașului;
- identificarea unor puncte de interferență și interacțiune între turismul general și patrimoniul cultural ieșean;
- includerea Iașului pe traseele turistice religioase

12. **Continuarea programului de restaurare și consolidare a monumentelor** istorice, program inițiat de Guvernul liberal și pus în practică la Iași, cu succes:

- în ultimii ani au fost finalizate lucrările la Muzeul Unirii, Biblioteca Centrală Universitară, Spitalul Militar, Palatul Copiilor, Biserica Armenească;
- în prezent se desfășoară lucrări de restaurare și consolidare a altor monumente semnificative pentru Iași: Palatul Culturii, Teatrul Național „V. Alecsandri”, Catedrala Mitropolitană;
- vom susține alocarea de fonduri pentru inițierea lucrărilor la Biserica „Trei Ierarhi”, Biserica „Banu”, Biserica „Atanasie și Chiril”, Biserica „Nicatoriță”.

IV. Inițiative legislative în domeniul culturii

1. Regândirea **legii sponsorizării** într-o formulă care să favorizeze investițiile private în cultură.

2. Demersuri pentru mărirea bugetului Culturii până la **1% din PIB**, diferența obținută fiind folosită cu predilecție pentru conservarea și promovarea patrimoniului.

3. Propunerea unei noi formule pentru o **lege a instituțiilor de spectacol**, convenabilă pentru personalul din aceste instituții. În forma propusă anterior și refuzată de sindicate, deși promitea câștiguri salariale mai mari, respectiva lege descuraja prin ideea de „contract pe perioadă determinată” pe care o promova și, implicit, prin teama angajaților instituțiilor de spectacole de a nu mai putea contracta credite bancare. Crearea unor protocoale cu băncile, pe model occidental, ar rezolva această problemă.

CAPITOLUL IV

SĂNĂTATE

“Nu-i totul să trăiești, ci să fii sănătos”

(Marțial)

I. Situația actuală - diagnoză

Sistemul sanitar ieșean este un sistem cu tradiție, dar ca orice lucru ce datează de mult, pe alocuri este învechit. La ora actuală activitatea medicală în județul Iași se desfășoară în 16 spitale, 1 preventoriu pentru copii, 4 unități medico-sociale, cabinete de ambulatoriu și cabinete de medicină de familie. Serviciul județean de ambulanță cu 10 stații de ambulanță pe teritoriul județului, alături de stațiile SMURD, serviciu ce acționează în cazul urgențelor majore care presupun manevre de evacuare a victimelor accidentelor cu încarcerare.

Structura personalului medical existent în unitățile sanitare ieșene este format din 2766 medici, din care 433 medici de familie, 349 medici stomatologi și 1984 medici specialiști în spitale și ambulatorii de specialitate și 3669 personal mediu (asistente medicale).

Faptul că multe din unitățile sanitare ieșene au tradiție seculară și sunt construite în sisteme pavilionare necesită o abordare – pentru rezolvarea infrastructurii – deosebită de cea a spitalelor monobloc (Spitalul Clinic de Urgență “Sf. Spiridon”, Spitalul Clinic de Boli Infecțioase “Sf. Parascheva”, Spitalul Clinic de Obstetrică-Ginecologie “Cuza-Vodă”, Spitalul Clinic de Obstetrică-Ginecologie “Elena Doamna”, Spitalul Clinic de Pneumoftiziologie).

Pentru toate aceste unități sanitare – mai puțin Spitalul Clinic de obstetrică-ginecologie “Elena Doamna” cu un statut juridic imprecis, care trebuie însă soluționat astfel încât să fie posibile și aici investițiile – vor fi susținute în continuare lucrările de reabilitare și dotare corespunzătoare conform standardelor europene.

Din punct de vedere al patologiei ce se adresează unităților sanitare ieșene, din analiza datelor statistice existente a reieșit o creștere a afecțiunilor cu risc vital crescut, adresabilitatea către structurile de urgență, în special pentru municipiul Iași, depășind capacitățile materiale și umane ale sistemului, clinicile ieșene fiind, de multe ori, punctul terminus și pentru alte spitale din județele Moldovei.

Pacienții oncologici, în număr din ce în ce mai mare și cu patologii foarte complexe, au găsit în clinicile universitare ieșene atât personal bine calificat cât și aparatură și echipamente

medicale de ultimă generație. Din păcate, spațiile actuale sunt insuficiente, iar listele de așteptare pentru stadializarea evoluției bolii și tratament se întind pe câteva luni.

În ultimul timp, la Iași, rezulate foarte bune se obțin și în cazul pacienților cu afecțiuni renale terminale, transplantul renal depășind etapa de pionierat. Bolile cardiovasculare sunt rezolvate cu succes în clinicile Institutului de Boli Cardiovasculare, pacienții acestei unități venind din toate județele țării.

De remarcat că pentru mulți bătrâni și copii, migrarea tinerilor înseamnă lipsa suportului familial. De aceea, mulți copii și bătrâni ajung în clinicile ieșene cu întârziere, cazurile prezentate fiind din ce în ce mai complexe, în faze avansate de evoluție a bolii, deseori cu mari probleme de tulburări de comportament.

II. Soluții & Propuneri

În următorii patru ani, este nevoie de îndeplinirea, în etape, a tuturor criteriilor de acreditare astfel încât, în 2012, unitățile sanitare ieșene să fie în întregime acreditate. Pentru aceasta, trebuie urmărite unele obiective importante:

- reabilitarea completă a clădirilor Spitalului Clinic de Urgență “Sf. Spiridon”;
- Modernizarea zonei pavilionare a Spitalului Clinic de Obstetrică-ginecologie “Cuza-Vodă”;
- reabilitarea secției exterioare Pașcanu (Spitalul Clinic de Pneumoftiziologie), dar și a secției Clunet (în cadrul aceluiași spital), secție ce ar trebui transferată într-o zonă mai accesibilă, distanța mare până la locația actuală implicând cheltuieli mari administrative;
- refacerea pavilioanelor 3, 4, și 7 ale Spitalului Clinic de Boli Infecțioase “Sf. Parascheva” și crearea unor spații funcționale în cadrul acestora;
- reabilitarea spitalelor monobloc: Spitalul clinic de urgență “Prof. Dr. N. Oblu”, Spitalul clinic de Urgențe pentru Copii “Sf. Maria”, Spitalul clinic de Recuperare care, deși sunt mai recent construite, necesită lucrări de reparații și RK-uri în numeroase zone, prin atragerea cât mai multor fonduri, indiferent de sursele acestora ;
- relocarea secției de ortopedie de la Spitalul Clinic de Urgențe “Sf. Ioan” într-un tronson al clădirii Institutului Regional de Oncologie, până la finalizarea lucrărilor Spitalului Regional de Urgență ;
- finalizarea lucrărilor și dotarea la standarde a Institutului Regional de Oncologie. În prezent acest obiectiv de investiții se află într-un stadiu fizic de execuție de aproximativ 90% și,

odată cu finalizarea construcției, trebuie să demareze efectiv și dotarea cu aparatură și echipamente medicale, astfel încât la finele anului 2009 acest institut să își înceapă activitatea medicală ;

- Spitalul Regional de Urgență Iași, obiectiv de investiție strategic pentru toată zona Moldovei, la momentul actual se află în procedură de atribuire a contractului pentru proiectare, construcție și dotare, termenul de finalizare fiind 2012. Investiția pentru acest spital este estimată la aproximativ 210 milioane Euro ;
- Institutul de Boli Cardiovasculare, pe același amplasament cu Spitalul Regional de Urgență, unitate sanitară cu personalitate juridică proprie, ce reprezintă de asemenea un obiectiv prioritar al politicilor de sănătate regionale. Aceste 2 unități sanitare vor realiza împreună **“Platforma de sănătate publică regională”** ;
- înființarea și stimularea activității Centrelor de permanență în mediul rural, în zone aflate la distanță de structurile de medicină de urgență, organizate în cabinetele medicilor de familie, care să asigure continuitatea asistenței medicale și în afara programului normal de lucru;
- upgradarea legislației cu privire la dezvoltarea asistenței medicale comunitare și a mediatorilor rromi, cu responsabilizarea și consolidarea colaborării factorilor de decizie locali cu medicul de familie, asistentul social și asistentul comunitar;
- continuarea reabilitării cu refacerea circuitelor funcționale și dotare corespunzătoare cu echipamente și aparatură medicală în toate unitățile sanitare ieșene, cu prioritate pentru zonele ce deservește medicina de urgență, în vederea acreditării, dar și pentru creșterea calității serviciilor medicale și a gradului de satisfacție al pacientului. În acest sens și creșterea alocației de hrană are un rol determinant.

III. 1. Proiecte pentru Colegiul 8

- Înființarea unei Substații de Ambulanță în zona Păcurari ce ar facilita accesul ambulanțelor și ar reduce semnificativ timpul de răspuns la solicitări pentru zona Păcurari, Dacia, Alexandru cel Bun, Centru și Copou, dar și pentru drumul european DN28, zonă cu foarte multe accidente rutiere grave.
- Sprijinirea Programului de *screening* pentru depistarea cancerului de col uterin, maladie cu o incidență crescută a mortalității și morbidității la femei, concluzie care reiese și din rezultatele Programului Național de evaluare a stării de sănătate a populației.

- Atragerea de fonduri structurale și a investitorilor în vederea construirii unui **Centru pentru bătrâni** și a unor **Centre pentru copii** care să asigure și asistență medicală calificată și competentă.
- Activități de consiliere psihologică, în special pentru copiii ai căror părinți sunt plecați în străinătate, cu posibilitatea pregătirii lor suplimentare în programe de tip “*school after school*” dar și alternative de petrecere a timpului liber cu antrenarea lor în activități de tip voluntariat (Centre pentru bătrâni, Centre pentru copii etc).

III. 2. Alte proiecte:

- Studiile demografice naționale demonstrează scăderea natalității la nivel național, în perioada 1995-2007, de la 16 la 10 născuți vii/1000 locuitori. O propunere de stimulare a natalității ar fi și creșterea alocației pentru copii, granturi pentru educația tinerilor, sprijinirea familiilor tinere cu copii.
- Sprijinirea învățământului universitar medical ieșean, învățământ românesc cu tradiție. Promovarea Colegiului de Moașe din cadrul Universității de Medicină și Farmacie “Gr. T. Popa”, ce dispune de o bază materială și cadre didactice de înalt profesionalism, ar permite o pregătire a cadrelor medii cu acces ulterior la salarizări competitive.
- Dezvoltarea școlilor postliceale cu diversificarea tipurilor de specializare (pentru cadrele medii).
- Pentru tinerii medici rezidenți este necesară creșterea veniturilor, aceasta fiind motivată de necesitatea de pregătire continuă și de accesul la informații de ultimă oră.

CAPITOLUL V

ADMINISTRAȚIE ȘI SERVICII PUBLICE

I. Situația actuală – diagnoză

1. Regia Autonomă de Transport Public (RATP) este una din găurile negre din subordinea Consiliului Local. An de an se înregistrează pierderi de zeci de milioane lei (RON). În 2005, pierderile regiei s-au ridicat la aproximativ 10 milioane lei, peste 12 milioane lei în 2006 și peste 11 milioane lei în 2007. La sfârșitul anului trecut regia de transport înregistra datorii totale de peste 100 milioane lei, majoritatea la bugetul de stat. La Regia Autonomă lucrează în jur de 1.500 de persoane, ceea ce face din regie unul din principalii angajatori din municipiu. Regia are în prezent 50 de autobuze MAZ, 20 de autobuze Renault, 50 de microbuze Iveco și peste 150 de tramvaie, toate second hand.

Criza în care a intrat RATP nu pare să aibă sfârșit. De la an la an nu se observă nicio schimbare în bine deși se fac investiții însemnate cum ar fi achiziția de autobuze MAZ peste 10 milioane euro, investiții la calea de rulare 20 milioane euro.

O altă măsură care ar fi trebuit să ofere regiei călători și încasări mai mari a fost eliminarea operatorilor privați de maxi taxi. Primăria nu a făcut decât să înlocuiască câteva firme de maxi taxi cu o altă firmă privată, Unistil, iar regia publică merge în continuare în pierdere. Majoritatea mijloacelor de transport ale regiei sunt foarte vechi, fiind cumpărate pe sume infime de la societăți de transport din Europa. Principala nemulțumire a ieșenilor în privința regiei de transport este legată de calitatea serviciilor. Pe lângă vârsta înaintată, mijloacele de transport nu respectă un grafic și nici nu sunt destule pentru a prelua fără probleme toți călătorii, la orele de vârf. În fiecare dimineață pe majoritatea traseelor oamenii călătoresc ca sardelele. Majoritatea ieșenilor circulă dimineața dinspre periferie spre zona centrală, Copou, zone unde sunt sedii de firme, școli, universități. Stațiile de transport sunt în stare jalnică.

Regia are datorii de peste 100 milioane lei, în jur de 30 milioane euro.

2. O problemă extrem de gravă a municipiului în ceea ce privește transportul o reprezintă **lipsa unei Autogări**. Autobuzele care fac legătura cu localități din județ sau din alte județe sunt parcate acum pe toate străzile și în toate zonele orașului.

3. Ceea ce întrește o imagine deplorabilă a Iașului este calitatea străzilor și numărul din ce în ce mai mare de autoturisme, adică o **circulație auto deficitară, marcată de probleme**

grave. Până în urmă cu doi ani nu s-a făcut nicio investiție în infrastructura rutieră. Mii de mașini sunt înmatriculate anual în Iași, în plus față de cele existente. Locurile de parcare au devenit total insuficiente, iar străzile sunt sufocate de numărul mare de autoturisme.

Bulevardul Păcurari, străzi din Copou, chiar din zona centrală, Independenței, Sărărie, arată de parcă au fost bombardate. În cel mai bun caz, o dată sau de două ori pe an, Citadin plombează gropile. În locul gropilor apar însă denivelări, angajații Citadin nefiind în stare să plombeze la fel ca în țări din Uniunea Europeană. Toate aceste probleme adunate conduc la o **circulația haotică, blocată la orele de vârf pe artere rutiere deteriorate.** Cele mai aglomerate zone sunt la nivelul orașului artere precum Păcurari, spre Fundație, Copou, Podu Roș din toate direcțiile (Nicolina, Socola, Șoseaua Națională, Gară, Canta).

O altă problemă care trebuie rezolvată urgent este legătura dintre cartierele despărțite de liniile de tren. Pasarela Octav Băncilă ar rezolva această problemă. De peste cinci ani se discută de pasarelă, dar Primăria nu a reușit decât să facă o schiță și un veșnic subiect de presă.

4. Salubris este una din societățile Primăriei care obține profit din două activități principale. Una vizează colectarea și depozitarea deșeurilor de la populație și agenți economici. A doua activitate presupune gestionarea problemei câinilor vagabonzi. În prima situație, Salubris face față cu unele excepții. Există perioade de timp în care punctele gospodărești sunt pline până la refuz, iar gunoaietele ajung să fie depuse lângă tomberoane din lipsă de spațiu. O altă deficiență majoră este lipsa unor programe coerente de informare a populației cu privire la colectarea selectivă. Deși lucrările de la depozitul ecologic din Țuțora (în valoare de aproximativ 30 milioane euro) au început, foarte puțini ieșeni știu cum trebuie aruncate deșeurile menajere. Una dintre cele mai mari probleme cu care se confruntă ieșenii aparține societății Salubris. De la an la an pare că pe străzile din municipiu sunt tot mai mulți câini vagabonzi. Zilnic, la spitale ajung ieșeni mușcați de astfel de animale agresive. Până acum Primăria nu a reușit să rezolve această problemă extrem de gravă pentru un oraș ca Iașul. De ani buni, deși nu se văd rezultate, activitatea de hingherit continuă sub aceleași coordonate. La acest moment, nimeni nu știe nici măcar cu aproximație câți câini vagabonzi sunt pe străzile Iașului. Salubris are în jur de 650 de angajați și a încheiat anul 2007 cu un profit brut de 1,2 milioane lei.

5. CET-ul este societatea care oferă un serviciu extrem de important pentru o mare parte din populația municipiului. Chiar dacă numărul clienților CET a scăzut de la an la an, există încă peste 50.000 de familii de ieșeni care sunt racordate la sistemul centralizat de încălzire. Societatea trece în prezent prin cea mai neagră perioadă. Nu are combustibil pentru sezonul rece, funcționează cu pierderi programate, are datorii la stat, la furnizori, iar prețurile la combustibil au

explodat comparativ cu anul trecut. Centrala a înregistrat anul trecut pierderi de peste 6 milioane lei și datorii totale de peste 214 milioane lei, adică aproximativ 40% din bugetul local pentru anul 2008. La fel ca în cazul RATP, Primăria a virat către CET mare parte din datoriile restante de la bugetul local. Centrala a început de aproximativ doi ani să investească peste 30 milioane de euro în rețelele de energie termică. Beneficiile acestora întârzie să apară, iar facturile la căldură cresc necontrolat de la o iarnă la alta. La situația actuală a societății este aproape imposibil de a întrezări măcar o șansă de a ajunge pe o linie de plutire.

6. O altă societate care înregistrează profit este **Citadin**. Societatea se ocupă de asfaltarea străzilor, marcaje rutiere. Lucrează în special cu Primăria, pe comenzi directe și înregistrează un profit destul de mare. Acest lucru înseamnă că tarifele cerute Primăriei sunt destul de piperate. În ultimii ani, societatea a încercat să modernizeze parcul de utilaje, dar mare parte din lucrările realizate, în special la capitolul plombări, lasă de dorit (interese economice ascunse, sursă de corupție).

7. **Siguranța publică, spațiile verzi insuficiente sau precaritatea locurilor de joacă pentru copii** sunt alte câteva probleme cu care se confruntă ieșenii. Mulți locuitori ai cartierului Păcurari au sesizat Poliția Comunitară cu privire la cetățenii de etnie rromă care locuiesc în cartierul Păcureț. Suplimentarea numărului de patrule ale serviciilor publice, Poliție, Poliție Comunitară ar crea nivelul necesar de siguranță oamenilor din zonă. În cazul spațiilor verzi, al locurilor de joacă pentru copii, se poate spune că în ultimii ani nu a apărut nimic nou. Primăria nu a făcut decât să întrețină și eventual să modernizeze zonele existente.

Parcurile sunt mici, cu dotări modeste, realizate mai ales în timpul alegerilor locale, fără consecvență, fără protejarea zonelor amenajate.

II. Soluții & Propuneri

1. Sunt necesare **investiții majore în infrastructura** regiei de transport (parc auto, dotări) și **realizarea unui plan de restructurare** care să conducă la eficientizarea activității. **Ștergerea datoriilor de la bugetul de stat** ar fi o soluție pentru redresarea regiei. Apoi, ar fi posibilă chiar o **privatizare a regiei**.

2. **Refacerea stațiilor de transport cu firmele de publicitate** (s-a încercat o astfel de inițiativă, însă proiectul a fost îngropat de Gheorghe Nichita).

3. Construirea unei autogări în zona Gării, pe locul actualului depou RATP; **construirea unor autogări la periferia municipiului**, în funcție de direcția în care circulă cei mai mulți călători ar fi o variantă de rezolvare a problemei transportului.

4. Fluidizarea circulației auto prin realizarea de **parcări subterane și supraterane pe mai multe etaje** este extrem de greu de găsit teren liber în zonele aglomerate pentru a-l înlocui doar cu parcări tradiționale. Investiții majore trebuie făcute și în infrastructura rutieră. La acest capitol trebuie neapărat atrase fonduri europene, ceea ce Primăria nu a reușit să facă până acum.

5. Soluții pentru deblocarea măcar parțială a traficului auto ar fi: **extinderile de carosabil**, fără a afecta circulația pietonilor, **semaforizarea intersecțiilor aglomerate și trecerile subterane**. Pentru **zona Centru – Copou – Păcurari** se pot face **mai multe tuneluri subterane care să descongeseze traficul**. Primăria a încercat să pornească astfel de investiții, dar s-a împotmolit la găsirea unor proiectanți.

6. Realizarea unui tunel care ar rezolva circulația mașinilor pe direcția Păcurari – Independenței, **pe sub rondul de la Fundație**. Terenul este al Primăriei, deci nu ar fi probleme din acest punct de vedere. Astfel, mare parte din șoferi nu ar mai trebui să stea la semafor și la cozi de kilometri la orele dimineții, ci ar circula direct pe sub rond spre Independenței. Tunelul ar ajuta și la fluidizarea traficului de pe direcția Copou – Centru. Și în Tîrgu Cucu s-ar putea face o **trecere pe sub intersecția Independenței cu Sărărie și Elena Doamna**.

7. Continuarea proiectului Pasarela Octav Băncilă. Realizarea pasarelei care ar face **legătura dintre Canta, Păcurari** pe de o parte și **Dacia, Alexandru cel Bun** pe de altă parte ar rezolva problema legăturii dintre cartierele despărțite de liniile de tren. Speranțele de finanțare a unor proiecte de infrastructură se leagă de axa I, unde municipiul este pol de creștere și poate primi până la 50% din fondurile alocate pe această axă pentru Regiunea Nord-Est, adică până la aproximativ 113 milioane euro, fonduri nerambursabile.

8. Tot în ceea ce privește circulația auto, trebuie atinse două investiții absolut necesare pentru municipiu care cad în sarcina Guvernului și depind de alocarea de fonduri de la bugetul central. Una ar fi **continuarea investițiilor de la drumurile naționale care străbat Iașul**. DN 24 și DN 28 au în total aproape 16 km de străzi importante din municipiu. DN 24 are o lungime de aproape 6 km în municipiu pe distanța C. A Rosetti – Tudor Vladimirescu – Calea Chișinăului, strada Bucium, pasarela Bucium până la ieșirea din municipiu. DN 28 are peste 10 km de străzi în municipiu pe traseul Păcurari, Canta de la Moara de Foc, Silvestru, Nicolae Iorga, Calea Chișinăului până la ieșirea din municipiu spre Tomești. Aceste străzi au început să fie modernizate în 2004 în campania electorală, dar guvernul PSD de atunci nu a alocat nici măcar

fondurile pentru lucrările făcute. Acum, în 2008 s-au alocat noi fonduri, 20 milioane lei, pentru a se asfalta porțiunile de drum național care nu au linie de tramvai. Investițiile trebuie continuate și anul viitor, drumurile naționale, în special tronsoanele din Păcurari, fiind folosite și de tiruri. Traficul greu ar trebui să fie deviat pe o șosea de centură. Și acest proiect a fost început în 2008 și trebuie să fie continuat pentru a scoate din oraș traficul greu. De această investiție ar beneficia în primul rând ieșenii din Canta-Păcurari, care ar scăpa de poluarea aerului, de poluarea fonică și astfel ar avea drumuri mai bune. Lucrările de la șoseaua de centură sunt realizate de firma Vega 93 Galați, contractul semnat cu Direcția Regională de Drumuri și Poduri fiind de 136 milioane lei. Prima etapă a șoselei de centură prevede realizarea a 24 de km de drum pentru traficul greu și 7 km pentru traficul ușor. Punctul de plecare al șoselei de centură a fost stabilit în zona Metro. După ce va traversa Bahluiul și calea ferată, artera va ajunge în satul Uricani, apoi va traversa dealul Miroslava și va intersecta drumul județean 248A lângă Valea Ursului. Artera va continua pe lângă lacul Iezăreni, va trece peste drumul spre Ciurea, apoi peste calea ferată, după care va ajunge pe bulevardul Poitiers. Traseul șoselei coincide cu cel al bulevardului până la pasarela Bucium, după care artera ocolitoare va continua pe drumul Trei Fântâni, până la intersecția cu DN 28, drumul spre Tomești – Albița. Varianta pentru traficul ușor va intra în municipiu prin zona Cicoarei, va continua pe arhitect Berindei, calea Galata, șoseaua Nicolina și apoi pe bulevardul Poitiers.

9. Pentru rezolvarea problemei câinilor vagabonzi este nevoie de:

- suplimentarea numărului de echipe de hingheri și a medicilor veterinari la Societatea Comercială Salubris;**
- amenajarea unor noi adăposturi pentru câinii colectați de pe străzi, ar putea fi răspunsul la problema câinilor vagabonzi;**
- continuarea și extinderea parteneriatelor cu ONG-urile de protecție a animalelor, pentru a atrage noi fonduri pentru această activitate;**
- realizarea unui nou padoc în zona Tomești.** La Primărie există un asemenea plan, însă, deocamdată, acesta a rămas doar la nivel de intenție.

CAPITOLUL VI

DEZVOLTARE URBANĂ

Iașul a avut în ultimii 15 ani o evoluție haotică din punctul de vedere al urbanismului. Oficial a existat un PUG și un birou de urbanism la Primărie, deci aparent totul a fost sub control. Cu toate acestea, s-a construit haotic, de multe ori în contradicție cu interesul general. Aceasta este cheia dezvoltării urbanistice armonioase a Iașului: **primatul interesului public**.

I. Situația actuală – diagnoză

Dintre aspectele pozitive privind dezvoltarea urbană a Municipiului Iași, aducem în discuție existența unui nucleu central bine delimitat și unitar din punct de vedere arhitectural; existența unor mari zone omogene stilistic și tehnic din punct de vedere al mediului construit; un procent bun de ocupare cu spațiu verde raportat la media națională; rețea de transport în comun nepoluantă dezvoltată în majoritatea cartierelor.

Aspectele negative privind dezvoltarea urbană a Municipiului Iași apar la nivel legislativ și anume: planul urbanistic general al Municipiului Iași necesită o reactualizare majoră și urgentă fiind în prezent depășit și cu mari zone nereglementate urbanistic; aprobarea unor PUZ-uri care nu au ținut cont de specificul zonelor la care făceau referință (regim de înălțime, parcări, aliniamente); insuficienta protecție legislativă a monumentelor istorice (stare de paragină rezultată în urma neutilizării imobilelor); **la nivel administrativ** subliniem incoerența decizională la nivel de Primărie care a condus la apariția unor grave anomalii urbanistice (vezi cazul S.C. Indiana – S.C. Radu din Târgu Cucului); indisciplină generalizată în construcții cu privire la respectarea proiectelor autorizate pentru construire; insuficienta acoperire cu personal de specialitate a serviciului de Urbanism din cadrul Primăriei Iași, lipsa unei strategii de dezvoltare durabilă a Municipiului Iași, aplicată coerent, asumată de toate forțele politice și a cărei aplicare să nu țină cont de conjunctura politică la nivelul administrației locale și centrale și **la nivel tehnic** unde semnalăm fenomenul de creștere fără dezvoltare a orașului generat de expansiunea zonelor rezidențiale fără a fi susținută de extinderea rețelelor de utilități, rețele stradale sau de transport în comun; supraaglomerarea arterelor de circulație auto în paralel cu creșterea exponențială a numărului de autovehicule înregistrate pe raza Municipiului Iași; insuficiența cronică a spațiilor de parcare. Se adaugă aspectul inestetic al unor construcții, dizarmonia cromatică, excese arhitecturale, clădiri cu o tentă accentuată de kitsch și stiluri eclectice.

II. Soluții & Propuneri

1. Legislativ

- Elaborarea cât mai urgentă a noului Plan Urbanistic General al Municipiului Iași, pornind de la situația reală din teren și mai ales având în vedere Planul de Dezvoltare a Zonei Metropolitane Iași pentru o perioadă cât mai întinsă în timp.
- Aplicarea cu strictețe și fără derogări a modificărilor legii 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul prin care se interzice modificarea regimului tehnic impus al zonelor cu mai mult de 20% față de ce este reglementat în prezent, respectiva modificare operându-se doar o singură dată.
- Creșterea competențelor și obligațiilor instituțiilor de control și urmărire a realizării construcțiilor (Primărie și Inspectoratul de Stat în Construcții) privind posibilitățile de monitorizare asupra derulării procesului de realizare a construcțiilor.
- Înăsprirea condițiilor de autorizare a clădirilor privitor la spațiile de parcare aferente fiecărei funcțiuni prin majorarea numărului de locuri de parcare impuse în prezent.
- Simplificarea procedurilor de intervenție radicală a autorităților statului (Primăria, Inspectoratul de Stat în Construcții) în cazul indisciplinei grave în construcții – posibilitatea demolării rapide a construcțiilor neautorizate sau a construcțiilor care nu respectă proiectele autorizate de către Primărie.

2. Administrativ

- Îmbunătățirea acoperirii cu personal de specialitate a Serviciului Urbanism din cadrul Primăriei Iași.
- Realizarea biroului unic de avizare a proiectelor în cadrul Primăriei Iași.

3. Tehnic

a) Transport urban

- Îmbunătățirea căilor de transport rutier prin lucrări de lățire a arterelor existente, și demararea unui program municipal de subtraversări și supratraversări de artere importante.

Propuneri de lărgire sau reamenajare a unor străzi:

- *la intersecția de la piața Eminescu - o subtraversare dinspre Independenței spre Păcurari;*
- *lărgirea străzilor laterale, iar acolo unde nu se poate – transformarea lor în străzi cu sens unic.*

- Dezvoltarea rețelei de transport în comun nepoluant – tramvai, troleu – și reabilitarea tehnică a infrastructurii existente.
- Implementarea unui program municipal coerent pentru realizarea pistelor pentru bicicliști în toate zonele orașului care să lege zonele rezidențiale de unitățile de învățământ, încurajând astfel opțiunea pentru ciclism în rândul populației tinere a Municipiului Iași.
- Implementarea unui program municipal coerent cu privire la realizarea spațiilor de parcaje subterane, supraterane sau prin acoperirea albiei râului Bahlui.

b) Fond construit

- Implementarea unui program municipal coerent de reabilitare termică și estetică a fondului locativ existent în municipiul Iași aplicabil la ansamblurile de locuințe colective.
- Implementarea unui program municipal coerent de reabilitare și restaurare a clădirilor cu valoare de patrimoniu, eventual prin încurajarea parteneriatului public – privat ca mod de realizare a acestui proiect (eventual, accesare fonduri europene pentru valorizarea patrimoniului arhitectural).

c) Utilități

- Extinderea rețelei de utilități în noile zone rezidențiale, ținându-se cont și de posibilitățile ulterioare de dezvoltare a respectivelor arii urbane.
- Articularea orașului cu satele din zona metropolitană (strategii coerente).

d) Spații verzi

- Identificarea clară a zonelor cu caracter de spațiu verde public, întrucât în prezent există o confuzie generalizată asupra acestui termen (de multe ori prin spațiu verde se înțelege orice teren viran pe care cresc ierburi sălbatice).
- Necesitatea corelării extinderii fondului construit și a rețelelor de transport ale orașului cu nevoia stringentă de a păstra în noile zone un procent corespunzător de **spațiu verde public**.

e) Priorități urbanistice

➤ Relocarea penitenciarului

Nu se poate ca un oraș cultural de talia Iașului să aibă în zonă rezidențială un penitenciar de maximă siguranță. Acest obiectiv ar trebui mutat în afara orașului, pe bani europeni, costurile relocării urmând a fi zero. Prin mutare s-ar realiza o modernizare a penitenciarului, iar în același timp s-ar elibera o suprafață mare de teren. Pe aceasta se poate realiza un parc de distracții pentru copii și maturi, dar și un muzeu în aer liber, obiective de care Iașul duce lipsă.

➤ Mutarea stadionului

Stadionul “Emil Alexandrescu” ar trebui relocalat și el. În acest moment structura de rezistență a stadionului este grav afectată, iar cerințele UEFA în materie de confort și dotări minime nu pot fi respectate indiferent de câte investiții s-ar mai face acolo (exemplu: locuri de parcare total insuficiente).

Relocarea stadionului într-o zonă periferică, în care infrastructura poate fi serios îmbunătățită, necesită o investiție de circa 20 de milioane de euro pentru o arenă ultramodernă cu o capacitate de 25.000 locuri și cu o parcare conform cerințelor UEFA.

Costurile relocării pot fi minime în condițiile unui parteneriat public – privat sau prin obținerea unei finanțări europene.

➤ Locuințe pentru tineri

Este unul din cele mai presante proiecte urbanistice ale Iașului. Cum este foarte greu ca prețul apartamentelor să fie mai scăzut în mediul privat, este nevoie de un program de parteneriate public-privat prin care să fie dezvoltate zone în care Primăria are teren, dar nu și resurse pentru a investi (ex: zona Ciric, zona Dacia – șes Bahlui)

CAPITOLUL VII

SIGURANȚA CETĂȚEANULUI

I. Situația actuală – diagnoză

La nivelul județului Iași se înregistrează o scădere generală a situației infracționale. Criminalitatea stradală (furturi auto, furturi din buzunare, tâlhării și agresioni) a înregistrat o scădere de aproape 50%, mai ales datorită funcționării sistemului de acțiune integrat (colaborare între Poliție, Jandarmerie, Poliția Comunitară, Poliția de Frontieră și firme de pază și protecție).

Colegiul electoral uninominal pentru Camera Deputaților Nr. 8 Iași înregistrează unele dintre cele mai ridicate cifre la capitolul infracționalitate în Iași, în ciuda faptului că opinia publică consideră zonele Centrului Civic și Copou ca fiind cea mai sigură zonă. În acest context, siguranța cetățeanului este o prioritate a acestui program. Zonele centrale înseamnă aglomerație, deci incidente de diferite tipuri.

Din păcate, o creștere semnificativă se înregistrează la nivelul incidentelor auto. În primele 9 luni ale anului 2008 s-au înregistrat 193 de accidente grave de circulație, cu 30 de accidente mai mult decât în aceeași perioadă a anului trecut. Zonele unde se produc cele mai numeroase accidente în Iași sunt Nicolina, Păcurari și Bucium, principalele cauze fiind neacordarea priorității pentru pietoni, traversarea neregulamentară și neacordarea priorității între autovehicule.

Sondajele de opinie relevă faptul că cetățenii din Iași sunt insuficient informați în ceea ce privește serviciile, competențele și atribuțiile Poliției. Majoritatea cetățenilor consideră că Poliția nu are un sistem eficient de a furniza informații cetățenilor și că sistemul poate și trebuie să fie îmbunătățit, însă nu au foarte mare încredere în disponibilitatea reprezentanților Inspectoratului Poliției Județene de a-l îmbunătăți.

II. Soluții & Propuneri

Siguranța cetățeanului reprezintă o prioritate pentru candidatul liberal din Colegiul Electoral Nr. 8 Iași. Creșterea siguranței cetățenilor se realizează prin punerea unui accent deosebit pe activitatea de prevenție și combatere a situațiilor infracționale.

1. Creșterea gradului de protecție pentru polițistul aflat în misiune prin înăsprirea pedepselor pentru actele de ultraj împotriva polițistului. Polițistul reprezintă autoritatea statului, iar un polițist mai bine apărat înseamnă un cetățean apărat mai bine de lege.

2. Extinderea sistemului de supraveghere și monitorizare video la intrarea în localități și în zonele aglomerate sau cu risc crescut de infracționalitate. Un astfel de sistem joacă un rol deosebit de important atât în prevenție (prin descurajarea faptelor infracționale și identificarea din bazele de date a persoanelor cu antecedente sau cunoscute ca fiind potențial periculoase), cât și în intervenție în cazul producerii unor incidente sau în dirijarea și fluidizarea traficului rutier.

3. Creșterea siguranței rutiere prin identificarea celor mai eficiente soluții de amenajare rutieră și implementarea acestora. Este necesară elaborarea unui **program național de educație rutieră care să fie integrat în curricula școlară.**

4. Implicarea activă a cetățenilor în prevenirea infracționalității prin crearea cadrului legal pentru **organizarea unor patrule civile pe bază de voluntariat.** De asemenea, **crearea unor centre de voluntariat pentru tineri.**

5. Zona Păcureț este o zonă cu un grad mai ridicat de risc social. O primă soluție este reprezentată de **identificarea persoanelor care nu au certificate de naștere sau acte de identitate și rezolvarea acestei situații.** De asemenea, este importantă **reintegrarea minorilor în sistemul educațional.**

III. Inițiative legislative în ceea ce privește siguranța cetățeanului

1. Realizarea unui cadru legal pentru bugetarea activităților de prevenție desfășurate de reprezentanții legii. În prezent nu există un cadru legal prin care activitățile de informare și prevenție să fie susținute financiar.

2. Îmbunătățirea legii Nr. 61 / 1991 pentru sancționarea faptelor de încălcare a unor norme de conviețuire socială, a ordinii și liniștii publice în sensul eficientizării colectării amenzilor. În prezent gradul de încasare al amenzilor (aflat în sarcina Ministerului Economiei și Finanțelor) este destul de scăzut, neexistând pârghii eficiente pentru recuperarea acestora, permițând practic persoanelor sancționate să scape nepedepsite. Această lege trebuie să devină un adevărat sistem de coerciție.

CAPITOLUL VIII

PROTECȚIA MEDIULUI

I. Situația actuală – diagnoză

Prognozele actuale arată că în viitorul apropiat problema protecției mediului va deveni una prioritară. Dezvoltarea urbană și industrială va impune nevoia unor politici de mediu pentru un ambient mai curat și mai sănătos. Opinia publică din Municipiul Iași plasează deja printre problemele prioritare situația câinilor comunitari, a salubrității, a spațiilor verzi și a locurilor de joacă, a poluării aerului și a poluării fonice. Din păcate se identifică o slabă informare a cetățenilor în domeniul protecției mediului.

Conform „Raportului privind Starea Mediului în Județul Iași pentru anul 2007” la nivelul municipiului Iași se înregistrează o suprafață de spațiu verde de 20,6 mp/locuitor. Poluarea sonoră, una dintre problemele semnalate de ieșeni nu a putut fi evaluată în anul 2007 din lipsa unor instrumente de măsurare, nefiind realizată o hartă de zgomot (nefinalizarea licitațiilor). Poluarea aerului este generată pe de o parte de sursele staționare de ardere și activități industriale și pe de altă parte de transportul rutier. În județul Iași cantitățile de deșeuri industriale, deșeurile din agricultură și zootehnie au scăzut foarte mult în comparație cu creșterea semnificativă a deșeurilor urbane. În ceea ce privește animalele abandonate / fără stăpân nu există informații concrete privind numărul acestora.

II. Soluții & Propuneri

1. Realizarea șoselei de centură pentru devierea traficului greu și **realizarea unei pasarele în cartierul Dacia**, peste actualul depou de tramvaie care să facă conexiunea **între strada Canta și B-dul Dacia** și să preia traficul de la intrarea în Iași (fluidizarea traficului în zonă).

2. Eficientizarea și modernizarea (impunerea unor standarde tehnice minime) **transportului în comun și promovarea mijloacelor alternative de deplasare** (căi de rulare pentru biciclete) în vederea îmbunătățirii calității aerului.

3. Identificarea unor soluții tehnice care să vizeze **reducerea disconfortului fonic** (panouri de protecție fonică) și **implementarea acestora atât pe tronsonul căii ferate, cât și de-a lungul șoselelor aglomerate.**

4. Consolidarea structurilor pentru facilitarea și promovarea reciclării deșeurilor și a colectării selective a gunoiului menajer.

5. Creșterea suprafeței minime de spațiu verde / locuitor în oraș care să asigure îmbunătățirea calității mediului.

6. Încurajarea cetățenilor / asociațiilor de locatari pentru a realiza terasarea imobilelor cu spații verzi.

7. Identificarea unor soluții pentru protejarea animalelor abandonate / fără stăpân și prevenirea apariției și creșterii acestora.

8. Sprijinirea și multiplicarea proiectelor educative pe teme ecologice.

CAPITOLUL IX

DEZVOLTARE ECONOMICĂ

I. Situația actuală – diagnoză

În ultimii 18 ani, Iașul și-a pierdut statutul de centru industrial. Câteva cifre statistice sunt edificatoare în această privință. Numai în cursul anului trecut, producția industrială a scăzut cu 8,6% comparativ cu 2006, în timp ce, la nivel național, producția industrială a consemnat o creștere de 5,4%. De altfel, indicii producției industriale la nivelul Iașului sunt cu 14% sub cei înregistrați la nivel național. Situația este și mai dramatică dacă ne raportăm la anul 1990: în 2007, Iașul a produs aproximativ un sfert (circa 26%) din cât se producea la începutul anilor '90. La nivelul întregului județ, în industria prelucrătoare s-a produs cu 8% mai puțin ca în 2006, în vreme ce indicii producției privind energia electrică și termică, gaze și apă au înregistrat scăderi de peste 14%. Iașul stă bine doar la capitolul construcții, fiind centrul uneia dintre zonele în care se construiește intens, dar și la resurse umane, județul și municipiul înregistrând, în pofida tendințelor la nivel național, o creștere a populației.

Câteva dintre cauzele care au dus la prăbușirea economiei ieșene sunt privatizările controversate ale marilor societăți comerciale, ce au condus la falimente și devalizări în lanț, urmate de disponibilizări masive ale personalului muncitor; productivitatea scăzută a societăților rămase în funcțiune, dezinteresul celor direct implicați față de atragerea de investiții și fonduri europene, indiferența autorităților locale, precum și absența totală a unei veritabile viziuni și a unei strategii economice locale. Situația Iașului în cea mai săracă regiune a Uniunii Europene, precum și starea modestă a infrastructurii au agravat problemele economice ale Iașului.

E semnificativ faptul că în topurile celor mai dinamice orașe ale României - clasamente întocmite pe baza unor indicatori precum investițiile semnificative în comerț, industrie, imobiliare, turism și transport, evoluția bugetului administrației publice locale în comparație cu anul precedent, bugetul local pe cap de locuitor, cheltuielile per capita făcute de autoritățile publice pentru transporturi, mediu, respectiv cultură și recreere, dar și numărul de evenimente culturale importante – Iașul este net depășit de orașe mai mici precum Sibiu, Arad sau Pitești, uneori și de Bacău și Galați, situându-se undeva spre locul 10 pe țară.

Totuși, municipiul Iași prezintă câteva **avantaje** care merită luate în seamă în perspectiva demarării unei strategii economice de dezvoltare.

Primul dintre ele se referă la desemnarea în 2008 de către Guvernul României a municipiului Iași ca **oraș-pol de creștere**, ceea ce înseamnă fonduri importante pentru reabilitarea infrastructurii urbane și îmbunătățirea serviciilor, precum și pentru dezvoltarea structurilor de sprijinire a afacerilor și antreprenoriatului (*Axa Prioritară 1 din cadrul Programului Operațional Regional 2007-2013, aprobat prin Decizia Comisiei Europene nr. 3470/2007*).

Un alt avantaj este dat de **potențialul deosebit de cercetare, dezvoltare și inovare** (universități, institute de cercetări, centre de excelență) al municipiului, Iașul fiind primul centru universitar al țării ca număr de studenți raportat la populația orașului.

Importantă este și **poziția geoeconomică a orașului**, la granița de est a UE și la intersecția unor drumuri comerciale favorabile, ceea ce l-ar putea face atractiv inclusiv pentru marii investitori din Rusia și Asia.

Cu referire strictă la Colegiul 8, poziționarea sa de o parte și de alta a celei mai **dinamice axe de dezvoltare a Iașului** (poate chiar a Moldovei, în acest moment) – drumul european (E583) care leagă municipiul de comuna Lețcani – reprezintă de asemenea un atu pentru dezvoltarea acestei zone.

Prin urmare, **dezvoltarea durabilă** a Iașului poate porni de la două concepte de bază:

1. Iașul, oraș al cunoașterii (industrii și servicii bazate pe cunoaștere), aspect care pune în evidență potențialul de cercetare și inovare al municipiului drept centru universitar.

2. Iașul, nod comercial, aspect care valorizează situarea municipiului în centrul unor drumuri concentrice importante, ultimul dintre ele ajungând până în Extremul Orient.

II. Soluții & Propuneri

Revigorarea economică a Iașului se poate realiza doar prin atragerea de investiții masive, care să fie consumate pe baza unei strategii de dezvoltare foarte bine conturate și asumate de toți factorii politici responsabili.

În următorii patru ani, politicile liberale propun atragerea, la nivel național, a unui volum investițional de peste 100 de miliarde de euro (20 miliarde de euro, fonduri post aderare, 50 miliarde de euro, investiții publice, 15 miliarde euro, investiții în energie și peste 30 miliarde de euro, investiții străine). Pentru a avea acces la o cât mai mare parte din acest masiv volum investițional este nevoie, în primul rând, de **promovarea atractivității investiționale a Iașului**,

prin scoaterea în evidență a forței de muncă bine calificate, precum și a poziției strategice de care beneficiază orașul. Prin urmare, vor fi inițiate demersuri pentru:

- înființarea unui **parc industrial** în zona de vest a orașului, pe o suprafață de circa 10 hectare; parcul industrial reprezintă o zonă delimitată în care se desfășoară activități economice, de cercetare științifică, de producție industrială și servicii, de valorificare a cercetării științifice și de dezvoltare tehnologică. Parcurile industriale atrag investitori în măsura în care pun la dispoziția acestora foarte multe lucruri, printre care resurse umane, infrastructuri, competențe locale și regionale, tradiție, cultură, mediu academic și politic și, nu în ultimul rând, oameni care dețin o expertiză excepțională pe domeniul investițional;
- înființarea unui **consiliu al oamenilor de afaceri**, care să-și propună stimularea **cooperării în cercetare-dezvoltare** dintre comunitatea de afaceri și universitățile ieșene, precum și editarea unei **reviste** despre Iașul economic (oportunități de afaceri etc.); crearea unui **centru expozițional**;
- promovarea unui **târg al firmelor ieșene**. Reinventarea și lărgirea brandului „**Dulcele Târg**”, ca festival al dulciurilor (pornind de la modelul antebelic);
- realizarea unor **incubatoare de afaceri** pentru tineri și studenți; sprijinirea și dezvoltarea **meșteșugurilor tradiționale**. Înființarea unui târg și a unei zone a meseriașilor (argintari, lingurari, rudari, cazangii etc.), poate chiar construirea unui **cartier pentru meseriașii romi** (cu fonduri europene, după model spaniol).

Alte propuneri:

- protejarea micilor unități comerciale de cartier, prin susținerea poziționării viitoarelor hypermarketuri în afara orașului;
- demersuri pentru înființarea la Iași a unor consulate ale Republicii Moldova, Federației Ruse, Ucrainei, Chinei, Japoniei etc. ca premise ale dezvoltării de relații economice și culturale.

III. Proiecte legislative

Inițiativele legislative trebuie să urmărească realizarea și la Iași a unui mediu economic tot mai favorabil competiției și liberei inițiative. De asemenea, trebuie continuată politica de relaxare și stabilitate fiscală pe baza următoarelor principii:

- menținerea regimului actual al cotei unice;
- reducerea cu până la 10 puncte procentuale a CAS;
- reducerea TVA la unele produse din domeniul energetic și la medicamente;
- creșterea nivelelor de deductibilitate pentru contribuțiile din venit la fondurile private de pensii și de sănătate;
- evaluarea și reducerea treptată a parafiscalității etc.

CAPITOLUL X

SPORT ȘI TINERET

I. Situația actuală - diagnoză

Sportul, fenomen social și domeniu de interes major al oricărei națiuni, **facilitează dezvoltarea fizică, psiho-socială a indivizilor, oferindu-le un model cultural.**

Componenta esențială a vieții, mișcarea și, derivat din aceasta, exercițiul fizic se constituie într-un adevărat izvor de sănătate, practicarea lui recomandându-se încă din fragedă copilărie până la vârsta cea mai înaintată cu putință.

Realizată inițial în cadrul familiei, sub supravegherea părinților, apoi la nivelul școlii, în lecțiile de educație fizică sau în activitățile sportive extrașcolare, pregătirea fizică a persoanelor este strâns corelată cu cea intelectuală, eficiență procesului de instruire, fiind condiționată de alternarea judicioasă a orelor de intensă solicitare intelectuală cu cele practice, sub forma exercițiului fizic.

Activitățile motrice, destinate publicului larg, contribuie la menținerea și întărirea sănătății, prevenirea deficiențelor profesionale, determinând creșterea productivității muncii, și satisfăcând nevoia de mișcare și participare la viața socială.

Statisticile europene privind activitatea fizică în rândul cetățenilor sugerează o îngrijorătoare situație privind inactivitatea fizică a acestora. Creșterea alarmantă a sedentarismului se datorează în mare măsură inadvertențelor din cadrul formativ (este cunoscut faptul că educației fizice școlare îi revine misiunea de a le forma elevilor deprinderi și cunoștințe de practicare independentă a exercițiilor fizice).

Efectele benefice ale mișcării asupra stării de sănătate sunt cunoscute, deși nu în toate cazurile se manifestă consecvență în practicarea exercițiilor fizice corespunzător categoriei de vârstă, sexului și nivelului de pregătire fizică generală.

La ora actuală, fenomenul sportiv la nivelul județului Iași, și nu numai, se confruntă, din păcate, cu o serie de probleme, care, cumulate cu noile descoperiri ale tehnicii, au dus la scăderea interesului populației pentru activitatea sportivă. Dintre aceste probleme subliniem: lipsa bazelor sportive moderne și bine dotate, lipsa de interes a autorităților privind alocarea de fonduri pentru creșterea atractivității competițiilor dedicate sportului pentru toți, insuficienta informare din partea departamentelor specializate privind realizarea de proiecte care au la bază sportul sub toate formele lui, o lege a sponsorizării neatractivă, care ține agenții economici departe de activitatea sportivă, insuficiența spațiilor de cazare și masă din unitățile școlare care au în structura lor

învățământ sportiv integrat și suplimentar, obstructionându-se destul de grav sportul școlar de performanță. Este știut faptul că o mare parte a copiilor talentați vin din mediul rural. Nu în ultimul rând, se constată lipsa unei remunerări a personalului specializat în funcție de performanță.

II. Soluții & Propuneri

Din studiul atent al diagnozei conturate mai sus, se pot face propuneri, posibile soluții la problemele actuale ale sportului sub toate formele lui:

1. Preocuparea permanentă a autorităților și a structurilor abilitate pentru realizarea unor **proiecte de construcție a unor baze sportive moderne**, în marile cartiere ale orașului, care să beneficieze de dotări dintre cele mai moderne, pentru a stimula gustul populației pentru mișcare și pentru a deschide noi oportunități atractive de petrecere a timpului liber.

2. Realizarea unor **proiecte cu caracter sportiv, pentru toate categoriile de vârstă și nivel de pregătire**, desfășurate sub stricta supraveghere și îndrumare a personalului specializat, atât în mediul rural cât și urban (la nivel de cartiere, la nivel municipal, județean sau zonal).

3. **Stabilirea clară a priorităților în ceea ce înseamnă susținerea sportului de înaltă performanță** în funcție de rezultatele obținute, tradițiile existente, condițiile geografice, precum și de cerințele unei societăți în continuă schimbare. Odată cu stabilirea acestor priorități este necesară **asigurarea cadrului optim practicării disciplinelor sportive selectate, la toate nivelurile de vârstă.**

4. **Susținerea competițiilor sportive școlare prin implicarea autorităților și structurilor abilitate**, precum și **promovarea lor în mass-media**, pentru *a crea o atmosferă de spectacol și pentru a atrage un număr cât mai mare de competitori și susținători.*

5. Elaborarea de **programe pentru modernizarea bazelor sportive existente cu precădere în școli și aducerea lor cât mai aproape de standardele europene**, precum și pentru creșterea semnificativă a numărului de unități școlare care să beneficieze de săli de sport.

6. **Alocarea unor facilități de cazare, masă și indemnizație sportivă** pentru *copiii fără posibilități, dar cu valențe sportive deosebite, proveniți din mediul rural.*

7. Necesitatea **realizării în viitorul apropiat a unui pachet de legi pentru sport**, în care să se regăsească și o serie de importante *facilități pentru domeniul privat, în vederea susținerii și încurajării activității cluburilor sportive private.*

8. **Acordarea de burse sportive pentru elevii legitimați în cluburi sportive**, burse absolut necesară pentru stimularea participării la diverse competiții naționale sau internaționale, burse care să acopere cheltuielile privind deplasarea, cazarea și masa sportivilor.

9. **Asigurarea unui cadru legislativ optim în ceea ce privește sponsorizarea, prin asigurarea unor facilități de ordin fiscal,** ceea ce va duce la implicarea unui număr cât mai mare de agenți economici în activitatea sportivă.

10. Necesitatea imediată a **remunerării atractive, pe criterii de performanță, a personalului specializat,** implicat în lucrul cu sportivii de la toate nivelurile de vârstă, nu doar selectiv pentru cei care activează în sportul de înaltă performanță.

Sportul românesc s-a aflat întotdeauna la loc de cinste și odată cu stabilirea clară a unor priorități și prin aplicarea unor strategii moderne și eficiente urmărind anumite modele dar păstrând tradițiile și specificul poporului român, va reveni cu siguranță acolo unde îi este locul.

CONCLUZII

În ultimii 18 ani, imaginea Iașului a avut de suferit. Infrastructura degradată, traficul infernal și lipsa parcarilor, poluarea și diminuarea spațiilor verzi, absența investițiilor de anvergură sunt doar câteva dintre problemele unui municipiu care se zbate să redevină ceea ce a fost cândva: o cetate simbol a României. Autoritățile locale și oamenii politici au rămas mult prea datori acestui oraș. Vremelnicia conducătorilor și pasiunile politice se potrivesc prea puțin cu istoria de peste 600 de ani a cetății „celor șapte coline”. Ne lipsește încă o viziune pentru dezvoltarea Iașului. Și totuși soluțiile sunt la îndemâna noastră. Este nevoie doar de competență, de moralitate și de mai mult suflet în ceea ce facem ...